# Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor, materialul de reproducere a plantelor, produsele de protecție a plantelor, precum și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 1829/2003, (CE) nr. 1831/2003, (CE) nr. 1/2005, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 834/2007, (CE) nr. 1099/2009, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. …/2013 și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE, 2008/120/CE și 2009/128/CE (Regulamentul privind controalele oficiale)

*COM(2013) 265 final – 2013/0140 (COD)*

**și propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții pentru gestionarea cheltuielilor privind lanțul alimentar, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor, de modificare a Directivelor 98/56/CE, 2000/29/CE și 2008/90/CE ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 178/2002, (CE) nr. 882/2004 și (CE) nr. 396/2005, a Directivei 2009/128/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Deciziilor 66/399/CEE, 76/894/CEE și 2009/470/CE ale Consiliului**

*COM(2013) 327 final – 2013/0169 (COD)*

(2014/C 67/34)

Raportor: **dl José María ESPUNY MOYANO**

La 23 mai și 13 iunie 2013, Parlamentul, respectiv la 7 și 21 iunie, Consiliul, în conformitate cu articolele 43 alineatul (2), 114, 168 alineatul (4) litera b) și 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

*Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor, materialul de reproducere a plantelor, produsele de protecție a plantelor, precum și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009, a Regulamentelor (UE) nr. 1151/2012, […]/2013 și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE, 2008/120/CE și 2009/128/CE (Regulamentul privind controalele oficiale)*

COM(2013) 265 final – 2013/0140 (COD)

și *Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții pentru gestionarea cheltuielilor privind lanțul alimentar, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor, de modificare a Directivelor 98/56/CE, 2000/29/CE și 2008/90/CE ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 178/2002, (CE) nr. 882/2004 și (CE) nr. 396/2005, a Directivei 2009/128/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Deciziilor 66/399/CEE, 76/894/CEE și 2009/470/CE ale Consiliului*

COM(2013) 327 final – 2013/0169(COD).

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 1 octombrie 2013.

În cea de-a 493-a sesiune plenară, care a avut loc la 16 și 17 octombrie 2013 (ședința din 16 octombrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 133 de voturi pentru, 2 voturi împotrivă și 4 abțineri.

## 1. **Concluzii**

*Controale*

1.1 CESE sprijină în general propunerea prezentată privind controalele oficiale, pentru asigurarea unui nivel înalt al sănătății umane, animalelor și plantelor și pentru garantarea funcționării pieței în interiorul UE.

1.2 CESE consideră pozitive atât stabilirea unui sistem comun de analiză, cât și existența laboratoarelor de referință în fiecare stat membru.

1.3 În opinia CESE, impunerea perceperii unor taxe de control stabilite în mod discreționar de fiecare stat membru este problematică, întrucât consideră că introducerea acestora ar putea fi realizată în mod eterogen; din acest motiv, sprijină o armonizare a acestora în ce privește criteriile și metodologia de gestionare, dar nu și cuantumul economic al acestor taxe, care trebuie să corespundă situației din fiecare țară.

1.4 CESE se opune finanțării integrale a controalelor oficiale în fiecare stat membru doar prin taxele menționate, întrucât există riscul ca autoritățile competente să nu acorde prioritate unei eficiențe sporite a controalelor lor.

1.5 În ce privește scutirea microîntreprinderilor de la plata taxelor, CESE atrage atenția asupra riscului de denaturare a pieței, din cauza eventualei diferențe de aplicare a taxelor în statele membre; acest risc de denaturare s-ar reduce prin stabilirea, în propunerea de directivă sau în evoluția sa posterioară, de criterii de recunoaștere a exceptărilor de la plată în mod omogen în UE care să fie mai precise și suficient de ample pentru a acoperi diversitatea sectorului, precum și pentru a acorda o atenție specială IMM-urilor și microîntreprinderilor.

1.6 Pe de altă parte, Comitetul consideră necesară stabilirea, în mod complementar celor de mai sus, a recunoașterii existenței în întreprinderi a unor autocontroale efective, realizate de personal propriu calificat. Acest lucru poate genera o reducere a „taxelor de control publice" în aceste întreprinderi, întrucât se poate diminua substanțial munca în aceste întreprinderi a funcționarilor publici, care vor putea, astfel, să își exercite responsabilitățile de control în întreprinderile care nu dispun de resurse umane suficiente pentru desfășurarea acestei sarcini de control.

1.7 CESE consideră important ca, pentru viitoarea dezvoltare a aplicării legislației, să se țină seama de lipsa de omogenitate în ce privește realizarea controlului în diversele state membre, cu atât mai mult cu cât diferența de resurse umane și economice pentru lucrările de inspecție de care dispune fiecare țară poate genera denaturarea controlării piețelor agricole și de animale respective, ceea ce ar avea consecințe negative pentru toți.

*Cheltuieli*

1.8 CESE sprijină în general propunerea de proiect prezentată privind o gestionare a cheltuielilor în vederea asigurării unui nivel înalt de siguranță a alimentelor și a sistemelor de producție a alimentelor, ameliorarea stării de sănătate animală și a bunăstării animalelor, depistarea și eradicarea dăunătorilor, pentru a se asigura o punere în aplicare eficientă a controalelor oficiale.

1.9 CESE consideră oportună înlocuirea actualelor dispoziții financiare din mai multe acte juridice, cu un singur cadru financiar, clar și modern, care să optimizeze punerea în aplicare și funcționarea gestionării financiare a cheltuielilor în domeniul alimentelor și al hranei pentru animale.

1.10 CESE sprijină ideea ca propunerea să promoveze „O formare mai bună pentru o hrană mai sigură", dintr-o perspectivă armonizată, pentru o mai bună funcționare a sistemelor de control naționale și ale Uniunii Europene.

1.11 În ce privește stabilirea unei sume maxime determinate și înțelegând că această sumă nu poate depăși acest plafon întrucât este înscrisă într-un plan multianual deja stabilit, CESE consideră că propunerea de regulament este imprecisă în multe aspecte ale gestionării cheltuielilor, motiv pentru care nu se poate aprecia dacă această sumă este suficientă sau nu.

1.12 În ce privește rezerva pentru situații de criză în sectorul agricol în anumite circumstanțe, CESE consideră necesară o clarificare a modalității în care statele membre vor putea dispune de această rezervă în caz de urgență. De asemenea, având în vedere că această rezervă se acordă în situații de urgență ce țin de sănătatea animalelor și a plantelor, CESE consideră oportună înlocuirea termenului „criză în sectorul agricol" cu „criză în sectorul agroindustrial".

1.13 În sfârșit, în ce privește programele de studii pentru stabilirea prezenței dăunătorilor și stabilirea măsurilor sanitare în teritoriile ultraperiferice ale statelor membre, CESE solicită Comisiei să aibă aceeași abordare față de posibilii dăunători proveniți din țările terțe, care reprezintă pentru Uniunea Europeană o sursă substanțială de aprovizionare cu materii prime și produse prelucrate utilizate în sectorul lanțului alimentar și să includă linii de cheltuieli pentru armonizarea normelor fitosanitare sau de producție cu aceste țări.

## 2. **Sinteza propunerii privind controalele**

2.1 Obiectivul propunerii Comisiei este de revizui legislația privind controalele oficiale pentru a remedia deficiențele identificate în redactarea ei și în aplicarea ei. Ea vizează instituirea unui cadru de reglementare solid, transparent și sustenabil, care să fie mai adecvat scopurilor urmărite. *Ratio legis* al propunerii nu omite deficiențele sistemelor de control în unele state membre, detectate de Oficiul Alimentar și Veterinar.

2.2 Documentul include trei revizuiri majore menite să modernizeze acquis-ul privind sănătatea animalelor, sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor, în scopul modernizării și integrării sistemului de controale oficiale astfel încât să completeze în mod coerent modernizarea politicilor UE în aceste sectoare.

2.3 În ceea ce privește controalele oficiale efectuate asupra mărfurilor care provin din țări terțe, dispozițiile regulamentului se aplică în prezent împreună cu dispozițiile sectoriale care reglementează importurile de animale și de produse de origine animală, respectiv cele de plante și de produse vegetale, precum și controalele asupra alimentelor și furajelor.

2.4 Comisia afirmă că amplul ansamblu legislativ aflat în vigoare în prezent permite UE să abordeze riscurile emergente sau situațiile de urgență fără a provoca denaturarea schimburilor comerciale, însă afirmă că acest sistem de controale la import în Uniune ar putea deveni mai coerent prin revizuirea și consolidarea actelor sectoriale existente.

2.5 În ce privește finanțarea controalelor oficiale, regulamentul confirmă principiul general potrivit căruia statele membre ar trebui să aloce resurse financiare adecvate pentru controalele oficiale, precum și obligația de a percepe, în anumite domenii, așa-numitele „taxe de control".

2.6 Propunerea menține obligația impusă statelor membre de a desemna laboratoare naționale de referință pentru fiecare laborator de referință al UE desemnat de Comisie.

2.7 În sfârșit, se va include o nouă dispoziție privind sancțiunile în caz de neconformitate, prin care se impune obligația statelor membre de a se asigura că sancțiunile financiare aplicabile în cazul încălcărilor săvârșite cu intenție depășesc avantajul economic urmărit de autorul încălcării.

## 3. **Sinteza propunerii privind cheltuielile**

3.1 Obiectivul propunerii de regulament este de a contribui la un nivel înalt de sănătate umană, animală și a plantelor de-a lungul lanțului alimentar, de a spori nivelul de protecție și informare a consumatorilor și de a ajunge la un nivel înalt de protecție a mediului, favorizând în același timp competitivitatea și crearea de locuri de muncă.

3.2 Pentru îndeplinirea acestor obiective sunt necesare resurse financiare adecvate; în vederea direcționării eficiente a cheltuielilor, ar trebui stabilite obiective specifice, precum și indicatori care să permită evaluarea realizării obiectivelor respective.

3.3 Această finanțare a Uniunii Europene se efectuează prin subvenții, atribuiri de contracte și plăți în favoarea organizațiilor internaționale care se ocupă de aceste sectoare. Regulamentul supus examinării stabilește lista de măsuri eligibile care pot beneficia de finanțare din partea Uniunii, precum și costurile eligibile și ratele aplicabile.

3.4 În conformitate cu dispozițiile propunerii de cadru financiar multianual pentru perioada 2014–2020, Comisia propune o sumă maximă de 1 891 936 000 EUR pentru cheltuielile privind alimentele și furajele. De asemenea, propunerea sugerează crearea unui mecanism de urgență pentru a reacționa în situații de criză.

3.5 În legătură cu procentul final de stabilit pentru rambursarea costurilor eligibile pentru finanțare și având în vedere importanța obiectivelor prezentului regulament, propunerea de regulament prevede finanțarea a 100 % din costurile eligibile, cu condiția ca punerea în aplicare a acestor acțiuni să implice și costuri neeligibile.

3.6 În privința programelor naționale de eradicare, combatere și supraveghere a bolilor animalelor și a zoonozelor, în vederea reducerii numărului focarelor epidemice de boli ale animalelor și de zoonoze care prezintă un risc pentru sănătatea umană și animală, propunerea de regulament prevede ca programele naționale să beneficieze de finanțare din partea Uniunii.

3.7 În ce privește măsurile de urgență pentru eradicarea unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale („dăunători”), propunerea de regulament stabilește că UE trebuie să contribuie financiar la eradicarea acestora și să facă disponibilă finanțarea măsurilor de urgență menite să împiedice propagarea posibililor dăunători. De asemenea, în scopul detectării timpurii a prezenței anumitor dăunători, se prevede ca UE să finanțeze studiile necesare.

3.8 În ce privește finanțarea controalelor oficiale, regulamentul confirmă sprijinul financiar acordat acestora de către UE. În particular, se vor finanța laboratoarele de referință ale Uniunii pentru a le ajuta să suporte costurile care rezultă din punerea în aplicare a programelor de lucru ale Comisiei. De asemenea, se va contribui financiar la înființarea și operarea bazelor de date și a sistemelor informatizate de gestionare a informațiilor.

3.9 În fine, pentru asigurarea unei utilizări responsabile și eficiente a resurselor financiare ale UE, regulamentul autorizează Comisia să verifice că această finanțare este utilizată efectiv pentru aplicarea măsurilor eligibile.

## 4. **Observații generale**

*Controale*

4.1 Comitetul întâmpină cu satisfacție propunerea prezentată, precum și intenția Comisiei de a proteja piața unică și a asigura un nivel înalt de protecție a sănătății, omogen în întreaga UE, contribuind astfel la evitarea vidului legislativ.

4.2 CESE sprijină obiectivul de modernizare și consolidare a instrumentelor de control și a controalelor oficiale, pentru sporirea utilizării și eficienței acestora.

4.3 CESE își manifestă îngrijorarea față de impunerea taxelor de control de către fiecare stat membru fără a se stabili o sumă predeterminată, ceea ce poate da naștere unor diferențe de la o țară la alta, în detrimentul competitivității unor operatori în raport cu alții.

4.4 CESE apreciază pozitiv dispozițiile privind eșantionarea și analizarea, potrivit cărora analizarea se va realiza în laboratoare oficiale, creându-se un sistem comun pentru realizarea unor contraanalize.

4.5 CESE consideră că este foarte pozitivă coordonarea între țări și între laboratoare, motiv pentru care sprijină existența unui laborator de referință în fiecare stat membru.

*Cheltuieli*

4.6 CESE întâmpină favorabil propunerea de regulament și intenția Comisiei care vizează atingerea unui nivel înalt de siguranță a alimentelor și a sistemelor de producție a alimentelor, ameliorarea stării de sănătate și a bunăstării animalelor, depistarea și eradicarea dăunătorilor și asigurarea unei puneri în aplicare eficiente a controalelor oficiale.

4.7 CESE sprijină obiectivul stabilirii măsurilor și a costurilor eligibile pentru finanțare.

4.8 Se consideră pozitivă dispoziția regulamentului de stabilire a unei raționalizări a ratelor de finanțare, fixându-se o finanțare normală de 50 % din costurile eligibile, rată ce ar putea, în anumite condiții, să ajungă până la 75 % sau la 100 %.

4.9 CESE apreciază pozitiv stabilirea în regulament a unei sume minime de finanțare de 50 000 EUR, în vederea evitării sarcinii administrative.

4.10 CESE consideră ca fiind foarte pozitiv accesul la o rezervă de finanțare în caz de criză în sectorul agroindustrial, precum și sprijinul financiar acordat studierii și detectării dăunătorilor.

4.11 În sfârșit, în ce privește controalele oficiale, CESE consideră favorabilă posibilitatea stabilită de regulamentul supus examinării de a contribui financiar la laboratoarele de referință ale UE și la proiectele destinate îmbunătățirii acestora.

## 5. **Observații specifice**

*Controale*

5.1 Propunerea Comisiei este excesiv de deschisă în ce privește stabilirea cuantumului taxelor sau alegerea unui model cu sumă variabilă sau modulară (pe baza unor criterii naționale sau europene) sau cu sumă fixă. La nivel operațional, lipsa unei culturi administrative omogene în ce privește impunerea taxelor pe serviciu în diversele state membre ale UE poate duce, în practică, la apariția unor inegalități între state, în funcție de aplicarea sau nu a taxelor sau de aplicarea lor pe baza unui calendar propriu.

5.2 Propunerea Comisiei referitoare la motivele de exceptare de la plata taxelor poate să intre în contradicție cu pluralitatea operatorilor din industria UE, drept care este de dorit o mai mare precizie, inclusiv stabilirea de categorii diferite de reducere pentru a se evita inegalități nejustificate între întreprinderi, în funcție de dimensiuni, care să denatureze piața unică.

5.3 Propunerea ar avea nevoie de o mai mare concretizare sau de o expunere amănunțită a sarcinilor care trebuie realizate de către veterinari și experții în controlul exploatațiilor.

*Cheltuieli*

5.4 CESE consideră că propunerea din regulament privitoare la reducerea numărului de decizii luate de Comisie, cum ar fi cazul rambursării finanțării, nu este suficient de clară, întrucât în document nu se precizează ce organism va realiza această acțiune.

5.5 Propunerea Comisiei stabilește că Uniunea Europeană trebuie să contribuie financiar în cazurile măsurilor de urgență motivate de apariția și dezvoltarea anumitor boli ale animalelor sau zoonoze, însă nu precizează care vor fi măsurile de finanțare specifice.

5.6 În ce privește măsurile de urgență din domeniul fitosanitar, Comitetul consideră important ca propunerea Comisiei să aibă în vedere posibilitatea de a acorda o contribuție financiară din partea Uniunii creării și gestionării de programe de studiu pentru detectarea prezenței dăunătorilor și măsurile fitosanitare de sprijin în favoarea țărilor terțe, disponibile în întreaga Uniune pentru toți utilizatorii interesați.

5.7 În privința îmbunătățirii formării funcționarilor publici din statele membre, CESE apreciază pozitiv intenția exprimată de Comisie, însă consideră ca fiind indispensabilă armonizarea prealabilă a legislațiilor privitoare la domeniul de aplicare al prezentului regulament, pentru o mai bună funcționare în practică a sistemelor de control.

5.8 În sfârșit, în legătură cu țările terțe care reprezintă pentru Uniunea Europeană o sursă substanțială de aprovizionare cu materii prime și produse prelucrate utilizate de sectorul lanțului alimentar, CESE regretă că nu se ia în considerare o posibilă armonizare a normelor fitosanitare și de sănătate a animalelor cu țările respective.

Bruxelles, 16 octombrie 2013

*Președintele*
*Comitetului Economic și Social European*
Henri MALOSSE